Vlaams Parlement

stuk **880** (2010-2011) – Nr. 2
ingediend op 23 februari 2011 (2010-2011)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid
uitgebracht door mevrouw Katrien Schryvers

verzendcode: WEL

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Tom Dehaene.

Vaste leden:
de heer Tom Dehaene, de dames Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack;
de heer Peter Gysbrechts, mevrouw Vera Van der Borght;
de heer John Crombez, mevrouw Else De Wachter;
de dames Lies Jans, Helga Stevens;
mevrouw Ulla Werbrouck;
mevrouw Mieke Vogels.

Plaatsvervangers:
de dames Sonja Claes, Griet Coppé, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
de dames Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, de heer Wim Wienen;
de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters;
mevrouw Mia De Vits, de heer Bart Van Malderen;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Goedele Vermeiren;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Stukken in het dossier:
880 (2010-2011) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Toelichting door de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 4
2. Algemene bespreking 5
3. Artikelsgewijze bespreking 7
4. Stemming 8
Bijlage: Aanvullende antwoorden door de minister 9

Op dinsdag 15 februari 2011 besprak de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering.

1. Toelichting door de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Dit ontwerp van decreet wijzigt het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering.

Een eerste wijziging betreft de aanpassing aan de Europese verordening 883/04. Dit is noodzakelijk omdat op grond van deze nieuwe verordening personen ten laste van inkomende grensarbeiders voortaan het statuut volgen van de inkomende grensarbeider bij wie ze ten laste zijn.

Het gaat om gezinsleden die ten laste zijn van personen die in de Europese Unie wonen en vanuit een andere lidstaat in Vlaanderen of Brussel komen werken. Deze zullen voortaan de inkomende grensarbeiders die uit eigen recht sociaal verzekerd zijn, volgen. Dat betekent dat personen ten laste van inkomende grensarbeiders die werken in Vlaanderen, net zoals de inkomende grensarbeider zelf, zich moeten aansluiten bij de zorgverzekering. Personen ten laste van inkomende grensarbeiders die werken in Brussel, kunnen zich aansluiten.

Andersom zullen personen ten laste van personen die in Vlaanderen of Brussel wonen, maar in een andere lidstaat sociaal verzekerd zijn, de zogenaamde uitgaande grensarbeiders, zich niet meer kunnen aansluiten vanaf 1 januari 2011.

Een tweede wijziging voert een maximale termijn in voor het opvragen van de bijdragen van grensarbeiders indien slechts laattijdig bekend wordt dat deze personen zich moeten aansluiten. Grensarbeiders die in Vlaanderen komen werken, krijgen soms pas na jaren te horen dat ze de Vlaamse zorgverzekering moeten betalen en worden geconfronteerd met aanzienlijke achterstallige betalingen, wat leidt tot onbegrip bij de bijdrageplichtigen. Maar vaak ligt de oorzaak bij het Rijksregister of de Kruispuntbank voor Sociale Zekerheid die laattijdig informatie doorspelen. Deze gegevensstromen zijn de laatste jaren fel verbeterd. Toch zijn er nog enkele knelpunten zoals voor de zelfstandige inkomende grensarbeiders. Daarom wordt er een beperking ingevoerd en zullen de zorgkassen, die instaan voor de werking van de zorgverzekering, in de toekomst nog maximaal vijf bijdragen (in totaal 125 euro) kunnen opvragen.

Een derde wijziging betreft de kwijtschelding van de sanctie van opschorting van tenlasteneming met verlies van rechten bij collectieve schuldenregeling. De uitvoering van tenlastenemingen wordt, met behoud van de carenstijd, voor vier maanden opgeschort met verlies van rechten voor elk jaar dat personen hun bijdrage niet, laattijdig of slechts gedeeltelijk betaald hebben.

Door de decreetwijziging van 19 december 2008 hoeven personen met een collectieve schuldenregeling of een faillissement niet langer een jaarlijkse bijdrage te betalen. Voor de jaren dat ze niet betaalden, wordt ook geen opschorting met verlies van rechten opgelegd.

Personen met een collectieve schuldenregeling of een faillissement die wel betaalden, maar te laat, wordt echter wel nog opschorting met verlies van rechten opgelegd. Deze regeling is niet billijk. Dit wordt rechtgezet. Het gaat om een beperkte groep. De meeste personen met een collectieve schuldenregeling of faillissement betalen de bijdrage niet in plaats van te laat.

Ten slotte wordt de arbeidsrechtbank bevoegd voor geschillen inzake tenlastenemingen in de zorgverzekering. In een arrest van 29 april 2010 verklaarde de Raad van State zich onbevoegd om uitspraak te doen over geschillen in verband met het recht op tenlasteneming. De arbeidsrechtbank is de meest aangewezen rechtbank om dit soort geschillen te behandelen. De uitvoerige argumentatie hierover werd ook door de Raad van State gevolgd.

Verder worden ook enkele foutieve verwijzingen rechtgezet en wordt een duidelijkere rechtsgrond gecreëerd voor de bezwaarprocedure bij de administratieve geldboete en voor het afwijken van de beslissingstermijn van 60 dagen voor een tenlasteneming in welbepaalde gevallen.

2. Algemene bespreking

Mevrouw *Vera Van der Borght* verklaart dat haar fractie dit ontwerp van decreet zal goedkeuren.

De nieuwe regeling voor inkomende en uitgaande grensarbeiders gaat in op 1 januari 2011. Vanaf die datum kunnen personen ten laste van uitgaande grensarbeiders zich niet langer aansluiten bij de Vlaamse zorgverzekering. De spreekster vraagt of iemand die aangesloten is zijn aansluiting verliest wanneer hij/zij na 1 januari 2011 persoon ten laste van een uitgaande grensarbeider wordt. Een andere mogelijkheid is dat iedereen ten laste van een uitgaande grensarbeider, zich vanaf 1 januari 2011 moet aansluiten bij de zorgverzekering van het land waar de hoofdverzekerde is verzekerd. De memorie van toelichting bevat een passage waaruit blijkt dat bijdragen betaald vóór 1 januari 2011 niet teruggevorderd kunnen worden.

De spreekster vindt het belangrijk een idee te krijgen van de budgettaire implicaties van deze wijziging. Ze wil daarom weten om hoeveel uitgaande grensarbeiders het gaat. Daarnaast wil ze vernemen hoeveel jaren de langst betalende grensarbeider heeft betaald.

Voorts vraagt ze verduidelijking over de status van de verzekering: worden de rechten, verworven dankzij de bijdragen betaald in Vlaanderen voor 2011, toegekend in het land waar de hoofdverzekerde is verzekerd?

Bijdragen betaald voor 1 januari 2011 worden, zo leest de spreekster in de memorie van toelichting, niet terugbetaald. Er wordt gewerkt aan een regeling voor personen ten laste die een tenlasteneming ontvangen. De spreekster wil vernemen hoe lang die personen een tenlasteneming zullen blijven ontvangen en om hoeveel personen het gaat. Ze vraagt of er een regeling zal worden getroffen voor iedereen die reeds een tenlasteneming geniet in een ander land.

Er worden maatregelen getroffen om het opvragen van bijdragen te beperken wanneer de overheid schuld treft aan de laattijdige inning. De spreekster krijgt de indruk dat de Vlaamse overheid steeds vaker afziet van het innen van bijdragen. De vraag rijst hoe ver de overheid daarin kan gaan. In plaats van kwijtschelden, suggereert de spreekster remediëren. Ze vraagt de minister de nodige contacten te leggen om na te gaan waarom de Kruispuntbank voor Sociale Zekerheid of het Rijksregister er niet in slagen tijdig alle informatie door te geven. Afsluitend wil ze vernemen van hoeveel personen de informatie laattijdig werd doorgegeven.

De heer *Felix Strackx* zegt dat zijn fractie wijzigingen aan het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering steeds heeft goedgekeurd, maar bij deze wijziging moet het hem van het hart dat het ver begint te gaan. Personen ten laste van een inkomende grensarbeider kunnen zich aansluiten bij de Vlaamse zorgverzekering, ook als ze in eigen land blijven wonen. Personen ten laste van een inwoner van Turnhout die

in Eindhoven gaat werken, worden uitgesloten vanaf 1 januari 2011. Door deze wijziging wordt alles complexer, en lijkt het dat veel niet meer mag of kan.

Wie al jaren betaald heeft, dreigt door de wijziging toch uit de boot te vallen omdat de personen bij wie ze ten laste zijn, grensarbeider worden. Om problemen te vermijden suggereert de spreker die mensen de kans te bieden op vrijwillige basis aangesloten te blijven. Volgens hem verbiedt Europa deze mogelijkheid immers niet. Hij verwijst naar het verslag over het verzoekschrift over de uitsluiting van grensarbeiders van de Vlaamse zorgverzekering (*Parl. St.* Vl. Parl. 2009-10, nr. 156/1).

De heer *Christian Van Eyken* zegt dat Franstaligen uit de Rand eind 2010 door de Vlaamse Zorgkas werden aangemaand om hun bijdrage voor de jaren 2002, 2003 en 2004 te betalen, naast administratieve boetes en deurwaarderkosten.

Wellicht zijn de betrokkenen nalatig geweest in de beginjaren van de Vlaamse zorgverzekering of begrepen ze niet volledig waarover het ging. Inwoners van faciliteitengemeenten, die na verloop van tijd gevraagd hadden om de documenten in het Frans te ontvangen, hebben na enkele jaren vertraging toch betaald. De spreker haalt het voorbeeld aan van iemand die zijn bijdragen voor 2002, 2003 en 2004 met drie jaar vertraging heeft betaald, en beroep heeft aangetekend tegen de administratieve geldboete omdat hij nooit een aanmaning had ontvangen.

Omdat deze dossiers blijkbaar onaangeroerd zijn blijven liggen tot eind 2010, vraagt de heer Christian Van Eyken of instructies zijn gegeven om deze dossiers af te handelen. Betrokkenen worden geconfronteerd met kosten die oplopen tot 600 euro terwijl de jaarlijkse bijdrage 25 euro bedraagt. Veel problemen zijn het gevolg van het feit dat niet onmiddellijk werd ingegaan op de vraag van een aantal Franstalige inwoners van faciliteitengemeenten om Franstalige documenten te ontvangen. Inwoners van faciliteitengemeenten kunnen een Franstalig formulier aanvragen om bezwaar aan te tekenen tegen de administratieve boete.

De heer *Tom Dehaene* vindt het logisch dat het decreet wordt aangepast aan Europese verordeningen of adviezen van de Raad van State. Zijn fractie staat achter deze wijzigingen.

Het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering is uniek, en botst wellicht daardoor geregeld met Europese bepalingen. Het valt de spreker op dat niemand twijfelt aan het nut van de zorgverzekering. De zorgverzekering helpt nogal wat mensen hun rusthuis- of thuiszorgfactuur te betalen.

De heer *Felix Strackx* beaamt dat volledig, maar benadrukt dat deze wijziging een nieuwe groep mensen uitsluit, die vaak al jaren een bijdrage hebben betaald. Precies daarom dringt hij erop aan vrijwillige aansluiting mogelijk te maken.

Minister *Jo Vandeurzen* beschouwt het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering als werk in uitvoering. Dit innovatieve decreet moet voortdurend getoetst worden aan Europese voorschriften.

De minister antwoordt mevrouw Van der Borght dat er is voorzien in een overgangsregeling. Het Zorgfonds gaat na of dit gebaseerd kan worden op de redenering dat uitbetalingen blijven tot wanneer rechten worden overgenomen door een ander socialezekerheidsstelsel. De minister is het eens met de spreekster dat bijdrageplichtigen sneller gesignaleerd moet worden, en zal daarop aandringen bij de Kruispuntbank voor Sociale Zekerheid. Personen ten laste van uitgaande grensarbeiders verliezen hun rechten vanaf 1 januari 2011. De overige gevraagde cijfers worden als bijlage bij dit verslag gepubliceerd.

Als reactie op het voorstel van de heer Strackx om vrijwillige aansluiting toe te staan, wijst de minister erop dat de helft van alle uitkeringen die de zorgverzekering uitbetaalt, uit de algemene middelen komen. De premie dekt niet het volledige risico. Een aantal mensen zal niet meer onder de zorgverzekering vallen omdat ze afgeleide rechten ontlenen aan een ander socialezekerheidsstelsel.

De minister zegt de heer Van Eyken dat hij niet kan tussenkomen in concrete gevallen, maar wel bereid is na te gaan wat er precies aan de hand is. Wat niet klopt, is dat onmiddellijk een deurwaarder wordt gestuurd. Het is wel zo dat openstaande vorderingen niet zomaar verdwijnen door er niet op te reageren. Afsluitend voegt de minister hieraan toe dat het Vlaams Parlement reeds grote inspanningen heeft geleverd om clementie te tonen met zij die niet of laat betalen.

3. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Artikel 1 wordt zonder opmerkingen met 9 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 2

Artikel 2 wordt zonder opmerkingen met 9 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 3

De heer *Felix Strackx* merkt op dat de bepaling die wordt geschrapt uit artikel 4, paragraaf 2, zevende lid, pas in 2009 is toegevoegd.

Volgens de spreker vereist deze schrapping bovendien dat ook artikel 4, paragraaf 2, achtste lid, wordt geschrapt. De gewijzigde paragraaf 2, zevende lid, luidt als volgt: “De personen die ten laste zijn van de personen, vermeld in het eerste, tweede, vierde en vijfde lid, vallen onder de toepassing van dit decreet.”. Volgens de spreker betekent dat hetzelfde als de huidige paragraaf 2, achtste lid: “De bepalingen van dit decreet over de personen, vermeld in het eerste, tweede, vierde en vijfde lid, zijn van overeenkomstige toepassing op de personen die ten laste zijn, als vermeld in het zevende lid.”.

Minister *Jo Vandeurzen* antwoordt dat de Raad van State dat niet opmerkt in zijn advies. Hij dankt de spreker voor zijn opmerkzaamheid en laat het controleren in de gecoördineerde decreettekst.

Artikel 3 wordt met 9 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 4

Artikel 4 wordt zonder opmerkingen met 9 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 5

Artikel 5 wordt zonder opmerkingen met 9 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 6

De heer *Felix Strackx* kan begrip opbrengen voor de bedoeling achter de gelijke behandeling in geval van faillissement of collectieve schuldenregeling, maar wijst erop dat het gaat om niet of te laat betaalde bijdragen voor de periodes voorafgaand aan het faillissement of de collectieve schuldenregeling. Het valt immers niet uit te sluiten dat die bijdragen

bewust niet of te laat werden betaald. Door deze wijziging wordt de indruk gewekt dat alle problemen vanzelf oplossen eenmaal men in een collectieve schuldenregeling terechtkomt. Hij suggereert de administratieve geldboete voor niet betaling te behouden, maar wel de opschorting met verlies van rechten te schrappen.

Minister *Jo Vandeurzen* vindt het niet onlogisch dat in geval van faillissement of collectieve schuldenregeling laattijdige betaling en niet-betaling gelijk worden gesteld. Deze gelijkschakeling sluit aan bij een eerdere keuze.

Artikel 6 wordt met 9 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 7

Artikel 7 wordt zonder opmerkingen met 9 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 8

Artikel 8 wordt zonder opmerkingen met 9 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 9

Artikel 9 wordt zonder opmerkingen met 9 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 10

Artikel 10 wordt zonder opmerkingen met 9 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 11

Artikel 11 wordt zonder opmerkingen met 9 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 12

Artikel 12 wordt zonder opmerkingen met 9 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

4. Stemming

Het ontwerp van decreet wordt met 9 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Tom DEHAENE,
voorzitter

Katrien SCHRYVERS,
verslaggever

BIJLAGE:

Aanvullende antwoorden door de minister

Mevrouw Van der Borght vindt het belangrijk een idee te krijgen van de budgettaire implicaties van deze wijziging. Ze wil daarom weten om hoeveel uitgaande grensarbeiders het gaat. Daarnaast wil ze vernemen hoeveel jaren de langst betalende grensarbeider heeft betaald.

In antwoord op de eerste vraag van mevrouw Van der Borght kan ik u meedelen dat het gaat over 35 dossiers van personen ten laste van uitgaande grensarbeiders. Dit betekent een uitgave van 54.600 euro per jaar aan tenlastenemingen voor de overgangsmaatregel. Het aantal personen ten laste van inkomende grensarbeiders wordt geschat op 3962 personen.

De budgettaire impact voor de aanpassing aan de Europese verordening wordt geschat op 110 021 euro meeruitgave in een eerste fase. Na het uitdoven van de overgangsmaatregel zal dit 55 421 euro zijn.